

เชิด-ชู

กลับมาอีกครั้งกับบทความเชิดชู ในวารสารฉบับนี้ทางทีมงานได้มีโอกาสสัมภาษณ์ ศ.พญ.อรุณวรรณ พงุทธิพันธุ์ อาจารย์ประจำภาควิชากุมารเวชศาสตร์ สาขาโรคระบบหายใจเด็ก คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี อาจารย์มีประสบการณ์มากมายทั้งในด้านการสอน ด้านคลินิก รวมถึงงานด้านบริหาร ในตำแหน่งอดีตหัวหน้าหน่วยโรคระบบหายใจเด็ก อดีตหัวหน้าศูนย์โรคการนอนหลับ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี และอดีตนายกสมาคมโรคจากการหลับแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2559 – 2563 สำหรับในด้านการเป็นครูแพทย์ อาจารย์เป็นหนึ่งใน Role Model ของครูแพทย์ของหลายๆ ท่าน และล่าสุดอาจารย์ได้รับรางวัลอาจารย์ดีเด่นแห่งชาติ จากที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท) “สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ” ประจำปี พ.ศ. 2566 ซึ่งอาจารย์ได้รับมอบรางวัล เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2566 ทางทีมงานวารสารได้มีโอกาสสัมภาษณ์อาจารย์เกี่ยวกับความเป็นครูแพทย์ และเผยแพร่ผ่านบทความนี้

ศ.พญ.อรุณวรรณ พงุทธิพันธุ์

ผู้ได้รับรางวัลอาจารย์ดีเด่นแห่งชาติ

ที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท)

“สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ” ประจำปี พ.ศ. 2566

1. รบกวอนอาจารย์แนะนำบทบาทและภาระงานของอาจารย์ในปัจจุบันครับ

พี่ชื่อ ศาสตราจารย์ แพทย์หญิงอรุณวรรณ พุทธิพันธุ์ ขณะนี้เป็นอาจารย์ประจำหน่วยโรคระบบหายใจเด็ก ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งก่อนหน้านี้พี่ได้มีโอกาสทำงานบริหารในหลากหลายส่วน แต่ในปัจจุบันหลังจากต่ออายุราชการ พี่ก็ยังคงเป็นอาจารย์แพทย์ ทำงานทั้งเรื่องการเรียนการสอน การบริการผู้ป่วย และงานวิจัยค่ะ

แต่ถ้าถามว่าชอบงานส่วนไหนมากที่สุด พี่เลือกส่วนของการสอนมากที่สุด เพราะว่าตั้งแต่เด็กอาชีพที่พี่อยากจะเป็นคืออาชีพครู เพราะว่าพี่ชอบสอนคนที่เขาไม่รู้ให้เขารู้ และการที่นักศึกษาสามารถนำสิ่งที่เราสอนไปปฏิบัติได้จริงก็คือหนึ่งในความภาคภูมิใจของพี่ค่ะ

2. อาจารย์รู้สึกอย่างไรที่ได้รับ รางวัลอาจารย์ดีเด่นแห่งชาติ ที่ประชุม ประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท) “สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ” ประจำปี พ.ศ. 2566

พี่รู้สึกภาคภูมิใจที่ครั้งหนึ่งในชีวิต พี่ได้ทดแทนพระคุณของมหาวิทยาลัยมหิดล เพราะมหาวิทยาลัยมหิดลสร้างพี่มาจากคนที่ไม่มีอะไรเลย จนกระทั่งพี่สามารถทำชื่อเสียงให้กับมหาวิทยาลัยมหิดลได้ค่ะ วันที่รับรางวัลนี้มีอาจารย์จากมหาวิทยาลัยต่างๆ ทั่วประเทศไทยรวมตัวกันและให้รางวัลพี่ ซึ่งเป็นครูคนหนึ่งของมหาวิทยาลัยมหิดลในสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

3. อาจารย์คิดว่าครูแพทย์ที่ดี ควรมีลักษณะอย่างไรบ้างครับ

สำหรับพี่หัวใจของการเป็นครูก็คือการสร้างคน โดยเฉพาะการเป็นครูแพทย์เรากำลังสร้างคนจากนักศึกษาระดมดาให้เขาสามารถจบไปแล้วดูแลคนไข้ รับผิดชอบชีวิตของคนไข้ได้ แต่ไม่ว่านักศึกษาจะเก่งขนาดไหน เขาจะไม่สามารถจบไปเป็นแพทย์ที่ดีได้เลยถ้าเขาไม่เคยได้สัมผัสคนไข้จริงๆ จุดนี้เลยทำให้พี่คิดว่าครูแพทย์ต่างจากครูทั่วไป เพราะเราต้องเป็นตัวกลางเชื่อมระหว่างการดูแลคนไข้ของเราให้ดีที่สุดและการสอนนักศึกษาของเราผ่านคนไข้จริงให้ได้รับความรู้อย่างเต็มที่ เพราะฉะนั้นพี่คิดว่าครูแพทย์ที่ดีต้องเข้าใจเรื่องนี้ก่อน ว่าเราไม่ได้สอนจากหนังสือ เราสอนจากคนไข้ เช่น ในบางครั้งพี่ต้องไปขอร้องคนไข้ ขอร้องคุณพ่อคุณแม่ของคนไข้ เพื่อให้มาช่วยสอนนักศึกษาในการตรวจหู ตรวจจมูก ซึ่งพี่ก็ตั้งใจมากที่พี่ยังได้รับความร่วมมือจากคนไข้เสมอ

4. ปัจจัยอะไรที่ทำให้อาจารย์ยังคงพัฒนาตัวเองในฐานะครูแพทย์อยู่จนถึงปัจจุบันครับ

อย่างแรกที่สำคัญคือเราต้องมองหาก่อนว่าเราอยากเหมือนอาจารย์ท่านไหนในด้านต่างๆ หรืออาจารย์คนไหนที่เราประทับใจและเป็น Role Model ในการเป็นครูแพทย์ให้กับเรา ที่มีอาจารย์ที่เป็น Role Model ในด้านการเป็นครูแพทย์หลายท่านมาก เช่น ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์อรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ ทำให้ประทับใจว่าการเป็นครูแพทย์ ถ้าเราสามารถจํานักศึกษาของเราได้ เราจะเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยเหลือให้คำแนะนำเขาในด้านต่าง ๆ ได้อย่างมาก และพยายามพัฒนาให้เป็นครูแพทย์แบบที่กล่าวมา หรือในด้านทักษะการสอน ที่มี Role Model คือ ศาสตราจารย์ แพทย์หญิงสุกรี สุวรรณจุฑา และ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ธีรชัย ฉันทโรจน์ศิริ ที่เป็นต้นแบบที่ทำให้เราได้เรียนรู้ทักษะการสอนหนังสือให้สนุก ไม่ว่าจะเป็นการสอนให้ห้องเรียนให้ดึงดูดความสนใจของนักศึกษา หรือการสอนผ่านคนไข้จริงให้น่าสนใจและไม่เครียด แต่ยังคงได้เนื้อหาความรู้ไปพร้อมๆกัน และหลังจากที่เราเรียนรู้จาก Role Model ของเราแล้ว พี่ก็ต้องมาฝึกฝนและปรับใช้ให้เป็นครูแพทย์ในลักษณะของตัวเอง

5. การ Coach และ mentor ในวงการแพทยศาสตร์ศึกษา มีความสำคัญอย่างไรบ้างครับ

สิ่งแรกที่สำคัญคือเราต้องตั้งต้นด้วยความหวังดีของเราต่อลูกศิษย์ เราอยากจะทำให้ลูกศิษย์เราทุกคนได้ดี และสิ่งต่อไปก่อนที่เราจะไปเป็น coach หรือ mentor ให้ใครคือเราต้องยอมรับว่าลูกศิษย์ของเรามามากจากบริบทที่แตกต่างกัน มีเจตคติที่แตกต่างกัน เพราะฉะนั้นด้วยความหลากหลายนี้ เราในฐานะครูแพทย์ต้องพัฒนาพวกเขาแต่ละคนให้ดีขึ้นตามศักยภาพที่เขาเป็น โดยไม่ฝืนเขา เช่น ถ้าลูกศิษย์ของเราเป็นคน Introvert เราจะไปพัฒนาให้เขากลายเป็นคน Extrovert เลย พี่คิดว่าไม่เหมาะสม เพราะฉะนั้นการเป็น coach หรือ mentor เราต้องมองลูกศิษย์ก่อนว่าเราควรจะพัฒนาเขาในด้านใด และแนะนำเขาไปในสิ่งที่ถูกต้องและเหมาะกับศักยภาพของเขา

6. ตลอดระยะเวลาการทำงานในฐานะครูแพทย์ อาจารย์ได้เรียนรู้อะไรจากอาชีพนี้บ้างครับ

การเป็นครูแพทย์เป็นสิ่งที่มีความหมายในชีวิตพี่ ในช่วงที่พี่ทำงานหนักมากๆ ในฐานะครูแพทย์ หลายคนบอกว่า ‘ไปอยู่โรงพยาบาลเอกชนดีกว่าไหม’ แต่ถึงวันนี้พี่ก็รู้สึกว่าการตัดสินใจแล้วที่พี่ยังเป็นครูแพทย์ของรามธิบดีอยู่ พี่คิดว่าสิ่งที่พี่ได้มาคือความภูมิใจ ความภาคภูมิใจของพี่คือความสุขที่ได้เห็นลูกศิษย์เจริญก้าวหน้า มีความมั่นคงในชีวิต ทั้งหน้าที่การงานและครอบครัว สิ่งนี้เป็นความสุขอย่างหนึ่งของพี่ พี่ทำงานทุกอย่างมาด้วยความภาคภูมิใจและความสุข สิ่งเหล่านี้มีคุณค่ามากกว่าเงินทองมาก

7. เรื่องสำคัญที่อาจารย์อยากฝากถึงครูแพทย์รุ่นต่อไป

พี่อยากจะให้กำลังใจครูแพทย์รุ่นใหม่ที่มาทำหน้าที่ครูแพทย์ต่อจากรุ่นของพี่ ขอให้กำลังใจมากๆ เพราะว่า ในปัจจุบันมันยากมากในการที่จะเป็นครูแพทย์ในอนาคต เนื่องจากภาระหน้าที่ ต้นทุนบางอย่างที่อาจจะต้องแลกมา แต่สำหรับคนที่ตัดสินใจเข้ามาในสายอาชีพครูแพทย์แล้ว พี่อยากฝากไว้ว่าต้องมีความอดทน พัฒนาตัวเองอยู่ตลอดเวลา และอะไรที่เราคิดว่าดีขอให้ทำต่อเพื่อลูกศิษย์ของเรา แล้วความภาคภูมิใจจะเกิดขึ้นเมื่อเราเห็นลูกศิษย์ของเราเจริญเติบโตองกงาม

“พี่เคยต้องทำหน้าที่ครูประจำชั้น
และจำเป็นต้องพูดคุยเพื่อปรับเปลี่ยน
เจตคติของนักศึกษา

พี่ต้องยอมรับว่าการปรับเจตคติของเด็ก
ไม่ใช่เรื่องง่าย และในตอนนั้นพี่ก็มี
ความกลัว แต่มีอาจารย์ของพี่ท่าน
หนึ่งพูดว่า

“ถ้าเราไม่ทำอะไรเลย เราอาจจะเสียนักศึกษาแพทย์ของเราไปเลยก็ได้”

พี่จึงเลือกไปคุยกับพวกเขา
และพี่ก็ไม่เสียนักศึกษาไป”

